

CİCİ KÖPEK

MABEK KAWSEK

ÇEVİREN: ANIL CEREN ALTUNKANAT

livera
yayınevi

İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm: KIYASIYA PAZARLIK	11
İkinci Bölüm: İŞARETLER	25
Üçüncü Bölüm: PARA KASASI	47
Dördüncü Bölüm: SİZİ İZLİYORUZ	82
Beşinci Bölüm: GÖZE GÖZ, DIŞE DIŞ	95
Altıncı Bölüm: CİCİ KÖPEK, CİCİ KÖPEK	104
Yedinci Bölüm: AZ KONUŞ, AZ HATA YAP	115
Sekizinci Bölüm: ARINMA RİTÜELİ	126
Dokuzuncu Bölüm: UYANIŞ	140
Onuncu Bölüm: RUHANİ DANIŞMAN	153
On Birinci Bölüm: HAYALET AVCISI	166
On İkinci Bölüm: İŞARETLİ PARALAR	179
On Üçüncü Bölüm: KAOS VE DÜZEN	191
On Dördüncü Bölüm: BEŞİNCİ	201
On Beşinci Bölüm: KAHRAMAN	210
On Altıncı Bölüm: KISKANÇLIK DAMARI	219
On Yedinci Bölüm: ASONG KALYE	226
On Sekizinci Bölüm: SOPHIA İÇİN	241
On Dokuzuncu Bölüm: ONURU SEÇ	252
Yirminci Bölüm: BABANI ONURLANDIR	263

Birinci Bölüm

KIYASIYA PAZARLIK

Agnes Tan-Lim küçük bir kızken babasıyla aralarında gizli bir sözcük vardı. Babası ona harçlık olarak yirmi peso verir, kâğıt paranın sağ üst köşesine bir köpek resmi çizirdi. Bir iğneyle tek bir yatay çizgi kazır, çizginin ortasına bir *wangou*, yani kavisli bir kanca çizer, ardından yukarı doğru eğik bir çizgi çekerdi. Agnes bir pamuklu çubuğu üzüm suyuna batırır, çubuğu paraya sürter ve masa lambasının altında babasının mesajını okurdu. Bu alışkanlık babayla kızı birbirine bağlamış, Agnes buna babasının ölümünden sonra da devam etmişti.

Cici köpek, cici köpek.

Garaj yolundan inen altın rengi Renault'yu bahçe kapısı aracın ardından kapanana dek izledi, sonra parasını saymaya devam etti. Babası bir keresinde paranın çok el değiştirdiğini, bu yüzden bir gün meşrubata ya da patates cipsine harcadığı yüz pesoluk banknotla tekrar karşılaşabileceğini söylemişti. Agnes bir gün paralardan birinin ona döneceği umuduyla hâlâ banknotlarını damgalıyordu.

Yazı masasının önündeki Queen Anne tarzı sandalyesine oturdu; ön tarafında küçük çekmeceler ve gözler olan bu maun masa ona annesinden kalmıştı. Pencereden bakarken kırmızı şalını geceliğinin

üstüne attı, kızının önceki gece biriktirdiği paraları işaretleyip işaretlemediğini merak etti. Agnes kızının üniformasının iç tarafına küçük kırmızı bir kese dikmişti. Sophia harçlığının yarısını bir bozuk para çantasında, diğer yarısını da kırmızı kesede tutuyordu.

Okula gitmeden önce Sophia'ya sürpriz yapmak, günaydın demek istemişti ama önce parasıyla ilgilenmeliydi. Renault'nun motorunun çalıştığını duyduğunda Sophia ve Yaya Norma'nın arabaya bindiğini, Manong Romy'nin onları okula götürmeye hazır olduğunu anlamıştı. Onlara sürpriz yapmak için çok geç kalmıştı.

PNR treninin köyden geçtiğini duyan Agnes, *yirmi dakikada varırlar*, diye düşündü. Parasını işaretlemeye devam etti; bir çengelli iğneyi siyah mürekkebe batırıp bin pesoluk banknotlarına Çince "köpek" anlamına gelen karakteri çiziyordu. Bu onun imzasıydı. Saymayı bitirince paraları lastik bantlarla deste deste ayırdı. İçgüdüsel olarak yazı masasındaki düğmeye basıp parayı gizli bölmeye yerleştirdi.

Son zamanlarda sabah ritüellerine bir yenisini eklemişti.

Çekmeceden içinde tuz olan ufak şişeyi çıkardı. Ardından tuzu kocasıyla paylaştıkları yatağın altına serpti ve kocasına seslendi. "Victor, eve dön. Victor, eve dön." Victor, Agnes'ten on beş yaş büyüktü; biri elliydi, diğeri otuz beş. Yirmi yıldır evliyidiler. Victor uzun boylu, yuvarlak yüzlü, gözleri birbirine yakın bir adamdı; kahverengi gözleri, uzun ve düz bir burnu, iri elmacıkkemikleri ve geniş bir ağzı vardı. Onun aksine Agnes, Asyalı bir kadına göre orta boyluydu, birbirinden uzak, yuvarlak gözlere, dar bir burna ve ne çok dolgun ne de çok ince dudaklı bir ağza sahipti.

Birbirlerinden uzaklaşmışlar da evliliklerinden geriye bir şey kalmamış gibi bir durum söz konusu değildi. Agnes, tıpkı evleri gibi, taş üstüne taş koyarak inşa ettikleri evlilikleriyle gurur duyuyordu. Kutsuz bir evlilik değildi ancak güzel günlerin anısı onu devam et-

meye itiyordu. Kendisine söylendiği gibi kocasını geri getirmek için tuzu yatağın altına serpti. Kalbi mantrasının ritmiyle çarpıyordu.

Cici köpek, cici köpek.

Masmavi kazağı ve beyaz gömleğiyle Sophia'nın görüntüsü evlilikleri hakkındaki düşüncelerinin arasına sızdı. Sophia'nın altın rengi saç bandı güneşte parlıyordu, uzun siyah saçları sabahki duşun ardından hâlâ ıslaktı. Tekerlekli okul çantasını çekerek arabaya doğru ilerliyordu. Beyaz pike üniformasını giyen Yaya Norma ona acele etmesini söylüyordu. Agnes iç geçirdi, hayatını tekrar tekrar, aynı şekilde yaşıyor gibiydi. Sahip olduğu bunca şeye karşın neden kendini yalnız hissettiğini düşündü.

Saat şimdiden 7.20 olmuştu, genellikle Agnes bu vakitte alt kata inip kahvaltıda ne olduğuna bakardı. Terliklerinin tabanı kauçuktu, ahşap zeminde hiç ses çıkarmıyordu. Girişteki molave ağacından yapılmış konsolda dünkü üretim raporunu buldu. Hızlıca belgeye göz atıp iç geçirdi. Çok düşüktü. İşin dönüş süresini azaltarak verimliliği arttırması ve eninde sonunda daha yüksek fiyat verecek müşteriler bulması gerekiyordu. Bugünün gazetesinde Çalışma Bakanlığı'nın yine asgari ücrete zam hazırlığında olduğuna ilişkin manşeti görmüştü.

Agnes tekstil şirketinin düşüşte olduğunun gayet farkındaydı. Döviz kuru ihracata elvermiyordu, bu yüzden Çin'de kendi üretimini yapan tekstilciler karşısında rekabet gücünü kaybediyordu. Yetmezmiş gibi sendika etkin biçimde çalışıyor, bunun sonucunda da hükümet çalışanlara boyuna zam yapıp duruyordu.

Son altı ayda Agnes, üretim maliyetini düşürerek yeni bir strateji belirlemeye çalışmıştı. Bir yandan da müşterileriyle daha yüksek fiyatlardan anlaşmak için Hong Kong'la Manila arasında mekik dokumuştı. Agnes başını iki yana salladı, öyle ya da böyle şirketinin gidişatıyla ilgili bir karar vermek zorunda olduğunu biliyordu. Babası

olsa ne yapardı? O her zaman pratik davranmanın en iyisi olduğunu düşünürdü. Agnes seçeneklerini daraltmıştı; ya her şeyi sonlandırıp şirketi kapatacaktı ya da tesislerini işçiliğin daha ucuz olduğu bir ülkeye taşıyacaktı. Belki Guangzhou ya da Punom Peñe; Koreli ortakları ona çoktan Kamboçya'yı önermişti fakat Agnes işini başka bir yere taşımaya henüz hazır değildi.

Mutfığa yöneldi, sık sık buraya sessizce süzülüp çalışanların molalarında neler konuştuğuna kulak kabartırdı. Fakat bugün etraf sessizdi. Boş mutfığa bakındı. Yaya Norma ve Manongy Romy ortalıkta yoktu. Sophia'yı okula bırakmaya gitmiş ama henüz dönmemiş olmalıydılar. Kahvaltısını kendi hazırlamayı düşündü. Belki bir kâse pirinç lapası, azıcık şalgam turşusu, yanına da biraz kurutulmuş domuz eti moralini yerine getirirdi. Komşunun köpeklerinin havladığını duydu.

Telefon çaldı, Agnes umursamadı. Tezgâhtan bir sandviç ekmeği aldı, kaç kalori olduğunu düşününce vazgeçti. Telefon defalarca çaldıktan sonra ahizeyi kaldırdı.

“Bayan Lim’le görüşebilir miyim?”

Karşısındaki alçak sele ve yavaş yavaş konuşuyordu, sanki dikkatle yazılmış bir mesajı okuyordu.

“Benim. Siz kimsiniz?”

“Kızınız, dadısı ve şoförü elimizde. Yirmi milyon peso öderseniz onları serbest bırakırız.”

Adam, ağzından çıkanlarla hiçbir ilgisi yokmuş gibi konuşuyordu. Agnes ilk başta birinin ona bir eşek şakası yaptığını zannetti; ta ki adam Sophia’nın o sabah ne giydiğini tarif edene dek. Adam ayrıca Yaya Norma’nın kıyafetini de tarif etti ve Manong Romy’nin adını ve arabanın plakasını söyledi.

“Şaka mı bu?”

“Hayır hanımefendi.”

“Kızımın elinizde olduğunu nereden bileyim? Onunla konuşmak istiyorum.” Birden boğucu bir kaygının olanca ağırlığıyla üstüne çöktüğünü hissetti, kalbi deli gibi çarpıyordu.

Cici köpek, cici köpek.

“Hanımefendi, hanımefendi! *Kami lahat may takip...*”

Bu, Yaya Norma’ydı. Başka bir şey söyleyemeden sesi kesildi. Agnes telefondaki adama inanmaktan başka seçeneği olmadığını anladı. Durumun gerçekliği olanca şiddetiyle içine işlerken ahizeyi iki eliyle sıktı.

“Onlara zarar vermeyin.”

“Bize istediğimizi verirsiniz kızınıza kavuşursunuz.”

“Anlayamadım. Tekrar söyler misiniz?”

“Bize yirmi milyon peso verirsiniz kızınıza kavuşursunuz.”

“Ne, yirmi milyon mu? Size hemen o kadar para çıkarıp veremem.”

“Yirmi milyonu topladığınızda sarı bir çöp poşetine koyun. Parayı nereye getireceğinizi söyleyeceğiz.”

Mutfak gözlerinin önünde fır dönüyordu: siyah mermer tezgâh, Cheetos ve Lays paketleri, üstünde küçük tencereler ve çiğ yumurtalar olan ocak, hizmetçilerin kullandığı mutfak kapısı. Giren çıkan kimse yoktu.

Birini beklermişçesine duraksadı, bir çözüm bulmaya çalışıyordu. Yirmi milyon peso! Bu kadar parayı nereden bulacaktı? Pırlanta nişan yüzüğü? Duvarlarda asılı tablolar? Dünyanın dört bir yanından topladığı antika mobilyalar? Kıyafetleri? Ayakkabıları? Çeyizindeki mücevherler? Evi? Saatine baktı. Sekiz otuz. Banka dokuz buçukta açılacaktı.

“Parayı bugün öğleden sonra üçte getirirsiniz kızınızı hemen geri alacaksınız.”

Birkaç saniye boyunca her şey sessizleşti. Diğer odadaki saatin alarını susmuştu. Komşunun köpeği susmuştu. Hiçbir şey hareket

etmiyordu. Agnes paniğe kapılmamaya, mantra'sıyla kendini yatıştırılmaya çalıştı.

Cici köpek, cici köpek.

Telefonu sıkı sıkı tuttu, beyni durmuştu. Kendini zorlayarak bir sonraki adımını düşündü. *Şimdi ne yapmalıyım?* Böylesi acil durumlar için hazırlanmış kılavuzlar yoktu, yirmi milyon pesosu da yoktu.

Babasının işle ilgili öğütlerinden biri aklına geldi. *Kıyasıya pazarlık etmelisin. Paranı öyle pisi pisine kaptırmamalısın. Her zaman karşılığında bir şey istemelisin.*

Sonunda zaman kazanmak için “Bunu kocamla konuşmam lazım,” dedi.

“Kocanız burada değil ki hanımefendi. Ülkede olmadığını gayet iyi biliyoruz,” diye yanıtladı karşısındaki ses. “Victor Lim’le ya da polisle temas kurmayacaksınız. Anladınız mı?”

Yere çöktü, bu olanlara bir anlam vermeye çalışıyordu. Duvarlar, tavan, tabakların ve kadehlerin dizili olduğu dolaplar üstüne üstüne geliyordu. Çelik lavabonun üstündeki pencereden gelen ışık huzmesi dışında bütün oda karanlıktı. Sessizce kocasına yakardı: *Victor, neredesin?*

Düşmanının kim olduğunu bilmeden bu krizi nasıl yönetecekti?

Birden aklına dank etti. Pencerenin sağ tarafına gitti, alnını cama dayayıp dışarı baktı. Bahçe bomboştu. Durduğu yerden sokağı görüyordu. Çok yavaşça yolun ilerisini, tehlikenin pusuya yatma olasılığının en yüksek olduğu tarafı inceledi.

Victor olsa ne yapardı?

Etrafına kulak kesildi, sanki her yerden sesler yükseliyordu. Bir başına suçlularla uğraşıyordu. Bu insanlar başkalarını insan olarak görmezlerdi. Tek çocuğunun hayatını korumaya odaklanması gerekiyordu. Agnes’in görevi buydu. Parayı istedikleri ve elde edeceklerini düşündükleri süre boyunca kızı güvendedi. Agnes’in işbirliği

yapmak ve onlar gibi davranmaktan başka seçeneği yoktu. Onlar gibi düşünmek zorundaydı.

“Yirmi milyon peso çok fazla,” diye itiraz etti.

“Siz ne diyorsunuz hanımefendi? Daha geçenlerde elinize milyonlarca peso geçtiğini biliyoruz.”

Yirmi milyon peso krediden nasıl haberleri olabilirdi? İhraç ettiği mallar henüz sevk edilmemişti bile.

“O para çoktan elimden çıktı. Banka borçlarımı ödedim,” dedi Agnes. “İsteklerinizi yerine getirmek için her şeyi yaparım ama yalvarırım makul olun.”

Karşı taraf sessiz kaldı.

Agnes bunun bir kumar olduğunu biliyordu fakat pazarlık edip daha az para ödeyerek Sophia’yı, Yaya Norma’yı ve Manong Romy’yi geri alabileceğini düşünüyordu. Babasının öğütlerinden birini daha hatırladı: *Bir şeyi çok istiyorsan, duygularını belli etmeyeceksin.*

Şansı yaver gitsin diye parmaklarını birbirine kenetleyerek “Bu öğleden sonra, saat birde hazır edebileceğim beş milyonum var. Bundan fazlasını istersem banka şüphelenir,” dedi.

Aynadaki yansımasına baktı, gördüğü şey hoşuna gitmedi. Saçı başı karışmış, eğri duruşuyla hasta bir hayvanı andırıyordu.

Okula gitmek için evden çıkarken babası onu hep öperdi, oysa Agnes bu sabah kızını öpmemişti. Kızını kötülöklere karşı koruyacak bir dua fısıldamayı becerememişti.

“Cık cık cık,” diye yanıt geldi. “Kızınızın sizin için değeri ne hanımefendi?”

Agnes az önce tek çocuğuna beş milyon peso fiyat biçtiğinin farkındaydı. Aklında sadece bir amaç vardı; kızının bu gece fidyecilerin elinde kalmasına izin vermeyecekti. İlk yirmi dört saat hayati önemdeydi. Fidyeye gecikince seks kölesi olarak satılan çocuklara dair hikâyeler duymuştu. Zaman çok önemliydi.

“Size beş milyon peso verebilirim. Bankadaki bütün param bu kadar. Bana inanın.”

Arkasında parmakları hâlâ kenetliydi.

“Bin pesoluk banknotlar halinde on milyon istiyoruz. Dediğim gibi, parayı sarı plastik bir çöp poşetine koyacaksınız. Pasay Yolu’nda, tam EDSA’nın köşesinde yeşil bir çöp tenekesi var, hemen marketin orada. Öğlen saat ikide çöp poşetini o tenekeye koyun. Talimatları anladınız mı hanımefendi?”

“Evet. İkide, EDSA’nın Taft köşesinde,” diye yanıtladı.

“Hayır hanımefendi. Pasay Yolu, EDSA köşesi, marketin orası.”

“Ben bir tek Pasay Taft’ı biliyorum. Şoförüm elinizde, şehrin o kısmını hiç bilmiyorum.” *Şehrin o kısmını tabii ki biliyorum.* “Geç kalırsam ne olur beni bekleyin. Daha bankaya gitmek için taksi bulmam gerek.”

Rahatlamıştı sanki. Nakit on milyon peso karşılığında çocuğunu geri vermeyi kabul etmişlerdi. Ne var ki son kalan boşluğu da doldurmasa Sophia’ya kavuşmanın garantisi olmadığını biliyordu.

“Size parayı verdiğim anda kızımı bana teslim etmelisiniz.”

“Parayı bırakıp eve döndüğünüzde kızınız evde olacak hanımefendi.”

Gözlerini kırıştıırıp bakışlarını tavana dikti ve kendi kendine sordu: *Onlara güvenebilir miyim?* Bu düşüncenin saçmalığı karşısında donup kaldı. Tabii ki onlara güvenemezdi, bunlar azılı suçlulardı. Seçeneği yoktu. Yeni manikür yaptırdığı tırnaklarını kemirmeye başladı.

Cici köpek, cici köpek.

“Hanımefendi, bu işi kişisel algılamaya gerek yok. Bu sadece bir alışveriş, hepsi bu.”

Adamın düşüncesiz ifadesi sinirlerine dokundu ama neden böyle hissettiğinden emin değildi. Kaşlarını çatıp dilini tutmaya karar verdi, soğukkanlı bir duruş sergilemeliydi.